

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

20 בדצמבר 2004

60

ח' בטבת התשס"ה

עמוד

- 46 הצעת חוק חילוט רוחים מפרסומים שעונים עבירות, התשס"ה-2004
- הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 28 והוראת שעה) (מעבר מקופת חולים אחת לקופת חולים אחרת), התשס"ה-2004
- 48
- 50 הצעת חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 8) (חובת שימוע בוועדות השמה וערך), התשס"ה-2004

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק חילוט רווחיבו מפרסומים שענינם עבירות, התשס"ה-2004*

הגדרות

1. בחוק זה –

- "בן משפחה" – בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, בן או בת, אח או אחות;
- "נפגע העבירה" – מי שנפגע במישרין מהעבירה וכן בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו;
- "עבירה" – עבירה שהעונש המרבי שנקבע לה הוא מאסר שבע שנים או יותר;
- "פסק דין לפיצוי הנפגע" – פסק דין שאין עליו ערעור עוד שבו חויב מי שהפיק את רווחי העבירה בתשלום פיצויים לנפגע העבירה, בשל העבירה;
- "פרסום" – כהגדרתו בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
- "רווחי העבירה" – רווח בכסף או בשווה כסף מפרסום דבר שענינו העיקרי עבירה שהפיק או שעתיד להפיק אדם שהורשע בביצוע העבירה, ושנמצא בחזקתו, בשליטתו או כחשבונו; לענין זה, אחת היא אם האדם שהורשע הפיק את הרווחים בעצמו או באמצעות אחר.

2. צו בקשר לרווחי העבירה

- (א) לפי בקשה של בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, יורה בית משפט מהווי על חילוטם של רווחי העבירה, כולם או חלקם, ואולם רשאי הוא שלא להורות על חילוט כאמור, אם סבוי כי ישנן נסיבות המצדיקות זאת; בית המשפט ישקול, בין היתר, את קיומו של ערך חינוכי או שיקומי לפרסום, ואת מידת ההשפעה של הפרסום על נפגע העבירה.
- (ב) מצא בית המשפט שיש להורות על חילוט כאמור בסעיף קטן (א) והוצג בפניו פסק דין לפיצוי הנפגע שלא מומש, כולו או חלקו, יורה על העברת רווחי העבירה, עד לגובה הסכום שלא מומש, לנפגע העבירה ועל חילוט ההפרש.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2(א) מוצע להסמיך את בית המשפט המחוזי, לפי בקשת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, לחלט את רווחי העבירה שמפיק אדם שהורשע בביצוע אותה עבירה (ראו הגדרת רווחי עבירה שבסעיף 1), כולם או חלקם. כן מוצע כי בית המשפט יתחשב בהחלטתו על חילוט כאמור בשיקולים דוגמת השפעת הפרסום על נפגע העבירה וקיומו של ערך חינוכי או שיקומי לפרסום. שיקול מרכזי נוסף, שנדון בוועדת החוקה חוק ומשפט, הוא פגיעה אפשרית בטוענים לזכות ברכוש שיוחלט, הוחלט, כי מאחר והתכלית העיקרית של החוק היא שחוטא לא יצא נשכר, אין מקום להדגיש במילות החוק נושא זה של זכויות צד ג' ברווחי העבירה. הנושא יישקל על ידי בית המשפט במטגרת שיקול זהדעת הכללי המסור לו לפי הצעת החוק.

סעיף 2(ב) ו-6 ככלל, הצעת החוק קובעת כי הכספים שיחולטו יועברו למדינה, אולם, במקרה שבו קיים נפגע ישיר מהעבירה, הזכאי לפיצויים מהמורשע מכוח פסק דין חלוט שענינו אותה עבירה, ישמש הרווח שחולט כמקור חלופי לפיצוי הנפגע.

הצעת חוק חילוט רווחים מפרסומים שענינם עבירות, התשס"ה-2004 (להלן – הצעת החוק) המתפרסמת בזה קובעת כי יש לחלט רווח מפרסום דבר שענינו עבירה, שהפיק אדם שהורשע בביצוע אותה עבירה. כך, מורשע שפרסם ספר העוסק בעבירה שבה הורשע, או שהעניק ראיון לאמצעי התקשורת בנושא, לא יוכל לצאת נשכר מדבר העבירה וליהנות מפרותיה. יש לציון כי הסדדים דומים בדבר חילוט רווח מפרסום שענינו עבירה קיימים באוסטרליה, באנגליה ובמספר מדינות בארצות הברית ובקנדה (ברוב מדינות ארצות הברית ובקנדה הרווחים מועברים לקרן מיוחדת לנפגעים).

סעיף 1 לאור הפגיעה בזכות הקניין והאפקט המצנן לחופש הביטוי, יחול החוק רק במקרים שבהם העבירה שבה הורשע המפרסם היא עבירה שהעונש המרבי שנקבע לה הוא שבע שנות מאסר ומעלה; ורק כאשר ענינו העיקרי של הפרסום הוא העבירה.

* הצעות חוק מס' 1334/פ, 1401/פ: הועברו לוועדה ביום 1' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003).
1 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

3. (א) לא תוגש בקשה לפי סעיף 2(א) אם הפרסום נעשה למעלה מחמש שנים מיום ההרשעה או אם הפרסום נעשה למעלה משלוש שנים מיום סיום ריצוי מאסר בפועל, לפי המאוחר.
(ב) לא תוגש בקשה לפי סעיף 2(א) אם חלפו חמש שנים מיום הפרסום.
4. דיון בבקשה לפי סעיף 2(א) יתקיים במעמד בא כוח היועץ המשפטי לממשלה ובמעמד האדם שרווחי העבירה שהפיק הם נושא הבקשה, או בא כוחו.
5. (א) במקרים שבהם ישנו נפגע עבירה שניתן לאתרו בשקידה סבירה בנסיבות הענין, ימסור בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לנפגע העבירה הודעה על בקשה שהוגשה לפי סעיף 2(א).
(ב) בית המשפט שאליו הוגשה בקשה לפי סעיף 2(א), רשאי להורות על פרסום דבר הגשת הבקשה בדרך שיקבע.
(ג) נפגע העבירה שביקש זאת, זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בענין בקשה לפי סעיף 2(א), בפני בית המשפט הדין בבקשה.
6. (א) חולטו רווחי העבירה לפי סעיף 2(א), ולאחר מכן הציג נפגע העבירה פסק דין לפיצויי בפני גורם שקבע לענין זה שר האוצר, ושולם לנפגע מאוצר המדינה סכום הפיצוי שנקבע בפסק הדין לפיצויי ושטרם מומש, אך לא יותר מהסכום שחולט.
(ב) אין בסעיף זה או בסעיף 2(ב) בכדי לגרוע מזכותו של נפגע העבירה לממש את פסק הדין לפיצויי לפי כל דין, ואולם לא יועבר לנפגע העבירה סכום מעבר לסכום שנקבע בפסק הדין לפיצויי.
7. (א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רווחי העבירה, כולם או חלקם, שהם בגדר מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול לפי סעיף 22 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.
(ב) בית המשפט לא יצווה על חילוט רווחי העבירה, כולם או חלקם, אלא אם כן נוכח שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר.

ד ב ר י ה ס ב ר

המשפט גם אותו. בא כוח היועץ המשפטי לממשלה אחראי לנסות בשקידה סבירה לאתר את נפגעי העבירה.

סעיף 7 סעיף זה מקביל להוראות בחוקים נוספים המורים על חילוט (למשל, סעיף 19 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003). הסעיף קובע כי אין לחלט רכוש שהוא בסיסי (הוגמת אוכל, בגדים, מיטה וכו') וכן אין לחלט רכוש, כולו או חלקו, אלא אם כן לבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר.

סעיף 3 הסעיף קובע תקופת התיישנות להליך החילוט, לפיה בקשה לחילוט תוגש רק אם הפרסום נעשה עד חמש שנים מיום ההרשעה או עד שלוש שנים ממועד סיום ריצוי מאסר בפועל, לפי המאוחר (סעיף קטן (א)). בנוסף, לא תוגש בקשה לחילוט אם חלפו למעלה מחמש שנים מיום הפרסום (סעיף קטן (ב)).

סעיפים 4 ו-5 הסעיפים עוסקים בפרוצדורה של הליך החילוט, וקובעים כי הדין בבקשת חילוט ייעשה במעמד האדם שאת רווחיו רוצים לחלט, וכי במידה שקיים נפגע עבירה המעונין להביע עמדתו בענין ישמע בית

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

8. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ב) שר האוצר ממונה על ביצוע סעיף 6, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ג) תקנות לפי חוק זה טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
9. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חוק אזור הקובע חילוט.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 8 החוק המוצע יצריך התקנת תקנות מפורטות. סעיף 9 מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי אין בחוק האמור למשל, לצורך קביעת רווחים, פרוצדורת העברת רווחים לנפגע העבירה וכו', מוצע שתקנות אלו יובאו לוועדת החוקה חוק ומשפט לשם אישורן.

חברי הכנסת: איתן בבל, ניסן סלומינסקי

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 28 והוראת שעה) (מעבר מקופת חולים אחת לקופת חולים אחרת), התשס"ה-2004*

1. תיקון סעיף 23 בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 23, בסופו יבוא:
- "לענין זה, 'בקשר לרישומי או לרישום ילדו בקופת חולים או למעבר מקופת חולים אחת לאחרת' – לרבות בקשר לסגירת מרפאה החייבת כנסירת הודעה לפי סעיף 23א".
2. אחרי סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא:
- "הודעה על 23א. (א) החליטה קופת חולים לסגור מרפאה או להפסיק התקשרות למתן שירות רפואי, לא תעשה כן, אלא לאחר שחלפו שלושה חודשים לפחות, מן המועד שבו מסרה על כך הודעה כמפורט להלן –
- סגירת מרפאה
- (1) לענין סעיף 23א, למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך,

ד ב ר י ה ס ב ר

במקרה כזה, להגיש השגה לפי סעיף 23 לחוק, כנוסחו היום (למנהל הכללי של משרד הבריאות או למי שהוא הסמיכו לכך ולהלן – המנהל), וכי בסמכות המנהל להתיר למבוטח שהגיש השגה כאמור, לעבור לקופת חולים אחרת, גם אם טרם עברה התקופה הנדרשת מיום רישומו בקופה.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 23 לחוק, כך שיובהר כי קיימת אפשרות השגה גם במקרה של סגירת מרפאה או הפסקת מתן שירות רפואי.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי קופת חולים המחליטה לסגור מרפאה לא תעשה כן אלא אם כן הודיעה למנהל

חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן – החוק), מעניק זכות לחבר קופת חולים לבטל חברותו בקופת החולים שבה הוא רשום ולהירשם בקופת חולים אחרת, בתנאים שנקבעו לפי חוק, ובלבד שחלפה תקופה של שנה אחת לפחות מהיום שנרשם בה (סעיף 5(ב) לחוק).

מגבלת הזמן כאמור מכבידה על המבוטח בנסיבות בהן קופת חולים סוגרת מרפאה או מפסיקה מתן שירות רפואי ראשוני (כאשר השירות ניתן בידי רופא משפחה, רופא ילדים, אחות או מעבדה) בקרבת מגוריו של המבוטח, כמו כן, מבוססים רבים אינם יודעים כי באפשרותם,

* הצעת חוק מס' 2087/07: הועברה לוועדה ביום ד' בתמוז התשס"ד (23 ביוני 2004).

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156; התשס"ה, עמ' 26.

- (2) לכל המבוטחים שקיבלו שירות רפואי באותה מרפאה או במסגרת אותה התקשרות, בחצי השנה שקרמה לאותו מועד.
- (ב) נודע לקופת חולים על הפסקת שירות רפואי, תמסור על כך הודעה למנהלים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (א), לא יאוחר מ-30 ימים מהמועד שנודע לקופת החולים על הפסקת השירות הרפואי.
- (ג) שר הבריאות יקבע הוראות וכללים לביצוע סעיף זה, לרבות בדבר –

- (1) דרכי מסירת ההודעה למבוטחים;
- (2) דרכים ומועדים למסירת מידע על ידי נותן השירות הרפואי לקופת חולים;
- (3) תוכן ההודעה, לרבות הודעה על המקום הקרוב לקבלת שירות רפואי מאותו הסוג שנסגר;
- (4) זכות המבוטח לפנות למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך לענין סעיף 5ב, בבקשה לעבור לקופת חולים אחרת, אף לפני מועד המעבר האמור בסעיף 5(ב).
- (ד) בסעיף זה –

”הפסקת התקשרות” – לרבות אי חידוש התקשרות;
 ”מרפאה” – כהגדרתה בסעיף 29(ג)(1);

”שירות רפואי” – שירות הניתן בידי רופא משפחה, רופא ילדים, אחות או מעבדה, שהוא היחיד מאותו סוג הניתן על ידי הקופה, או מטעמה, באותו ישוב.”

3. בתקופה שמיום כ"א באדר ב' התשס"ה (1 באפריל 2005) ועד יום י"ב בניסן התשס"ז (31 במרס 2007) ייקרא סעיף 5(ב) לחוק העיקרי כאילו במקום ”שנה אחת” נאמר ”ששה חודשים”.

4. תחילתו של חוק זה ביום _____**.

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

- ולמבוטחים שטופלו במרפאה במהלך חצי השנה החולפת, שלושה חודשים קודם למועד הסגירה, על ההחלטה.
- כמו כן, במקרה של הפסקת שירות רפואי ביוזמתו של נותן השירות, תודיע הקופה על כך לאותם הגורמים, לא יאוחר משלושים ימים מהמועד שנודע לה על כך.
- מוצע שבהודעה כאמור, תפרט הקופה את החלופות המוצעות למבוטחים במקום המרפאה או השירות הרפואי הראשוני (סעיף 23(ג)(3) לחוק המוצע), וכן תידע את המבוטחים בדבר זכותם להשיג על רישומם בקופה (סעיף
- 23(ג)(4) לחוק המוצע). וזאת אף אם טרם חלפה מגבלת הזמן למעבר בין קופה לקופה.
- סעיף 5 בנוסף, מוצע לקבוע כהוראת שעה, לתקופה של שנתיים, כי מגבלת הזמן למעבר בין קופת חולים אחת לאחרת, תופחת מתקופה של שנה אחת, לתקופה של חצי שנה ממועד המעבר הקודם. הפחתת מגבלת הזמן כהוראת שעה תאפשר לבחון את השפעת התיקון על מערכת הבריאות והטיפול במבוטחים.

חברי הכנסת: יגאל יאסינוב, אריה אלדר, אורי יהודה אריאל, רוני ברזון, חמי דורון, רשף חן, אילן ליבוביץ, מיכאל נודלמן, אורית נוקד, גלי פולישוק-בלוך, אהוד רצאבי

** המועד ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החינוך והספורט של הכנסת:

**הצעת חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 8) (חובת שימוע בוועדות השמה וערר),
התשס"ה – 2004***

- תיקון סעיף 9
1. בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9:
- (1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) הוועדה תזמין את הילד בעל הצרכים המיוחדים ואת הוריו ותאפשר להם או למי מטעמם להשמיע את טיעוניהם."
- (2) בסופו יבוא:
- "(ה) הוראות סעיף זה יחולו על כל דיוני ועדת ההשמה, לרבות דיון חוזר לפי החלטה של ועדת ערר."
2. בסעיף 13 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) ועדת ערר תזמין את הילד בעל הצרכים המיוחדים ואת הוריו ותאפשר להם או למי מטעמם להשמיע את טיעוניהם."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 13 לחוק, העוסק בסמכויות ועדת הערר, אינו מתייחס כלל לזכות הוריו הילד או הילד להופיע בפני הוועדה ולהשמיע את טיעוניהם. על מנת למנוע, ככל הניתן, ניתוב יתר של ילדים לחינוך המיוחד, מוצע לחייב את ועדות ההשמה והערר הפועלות לפי החוק להזמין לדייונין הן את הילד והן את הוריו, על מנת שהן יוכלו להתרשם באופן בלתי אמצעי בטרם יקבלו את החלטתן.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה, התרשמה הוועדה כי קיימת בעייתיות מיוחדת בנושא השמתם של ילדים עולים, והועלתה הצעה שבכל דיון בענינו של ילד עולה, יהיה בין חברי ועדת ההשמה או ועדת הערר, איש מקצוע או נציג ארגון עולים, הדובר את שפתו של הילד. נושא זה יידון בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית.

השפעת החוק המוצע על ילדים

כפי שצוין לעיל, כיום אין חובה על ועדת השמה או ועדת ערר, הפועלות לפי החוק, להזמין לדיון את הילד שענינו נדון בוועדה. בהתאם להצעת החוק יוזמן כל ילד כאמור לדיון בענינו, ויוכל להישמע, והוועדה תוכל להתרשם ממנו באופן בלתי אמצעי בטרם תחליט בענינו.

ביולי 2000, הגישה הוועדה לבחינת יישום חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק) בראשות פרופ' מלכה מרגלית, דוח ובו המלצות הנוגעות לחינוך המיוחד. בין היתר, קובע הדוח שיש להקפיד על זהירות בהגדרת הזכאות לחינוך המיוחד על מנת להימנע מזהי יתר של אוכלוסיות מתקשות שאינן שייכות לחינוך המיוחד, וממתן שירותים טיפוליים של החינוך המיוחד לתלמידים שאינם יקוים להם.

מתלונות שהוגשו בנושא זה על ידי ארגוני הורים, תלמידים לשעבר של המוסדות לחינוך מיוחד וארגוני עולים, עולה כי קיימת תופעה של ניתוב ילדים לחינוך המיוחד בקרב אוכלוסיות מסוימות, כגון אוכלוסיות עולים, או במקרים אחרים שבהם המערכת הרגילה איננה מתמודדת עם קשיים מסוימים, כאשר למעשה ניתן היה לשלב ילדים אלה במערכת הרגילה. יש מקרים שבהם הורים ערכו אבחון נוסף לילדיהם באופן פרטי ותוצאותיו היו שילדיהם צריכים ללמוד במסגרת רגילה, אולם המלצות אלה לא נלקחו בחשבון על ידי ועדת ההשמה.

כיום קובע סעיף 9(ב) בחוק, העוסק בוועדת ההשמה, כי "הוועדה תזמין את הוריו הילד בעל הצרכים המיוחדים ותאפשר להם או למי מטעמם להשמיע את טיעוניהם: כן רשאית היא לשמוע את הילד בעל הצרכים המיוחדים".

חברי הכנסת: יגאל יאסינוב, קולט אביסל, אחי יהודה אריאל, מיכאל איתן, אלי אפללו, רוני בריוון, עזמי בשארה, זהבה גלאון, חגי דרוק, אברהם הירשזון, צבי הנדל, ג'מאל זחאלקה, נסים זאב, יחיאל חזן, ואסל טאהא, אליעזר בקן, אתי לבני, אילן ליבוביץ, מיכאל מלכיאור, מיכאל נודלמן, יאיר סריץ, גילה פינקלשטיין

* הצעת חוק מס' 2272/פ: הועברה לוועדה ביום כ"ח בתשרי התשס"ה (13 באוקטובר 2004).
ס"ח התשמ"ח, עמ' 114; התשס"ג, עמ' 90.